

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

652

Vragen van de leden **Clemminck** en **Van den Berg** (beiden JA21) aan de Ministers van Klimaat en Groene Groei en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het slopen van het dorp en de gemeenschap Moerdijk* (ingezonden 27 november 2025).

Mededeling van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 12 december 2025).

Vraag 1

In hoeverre deelt u de analyse dat ruimtegebruik van de energietransitie oorzaak is voor het mogelijk verdwijnen van Moerdijk?

Vraag 2

Kunt u aangeven hoeveel extra ruimtegebruik de energietransitie vraagt in Nederland tot aan 2040?

Vraag 3

In hoeverre heeft u in kaart waar deze extra ruimtevraag in Nederland nodig is, en kunt u deze delen? Zo ja, welke daar nu bestaande functies zoals wonen, bedrijven, landbouw moeten daardoor verdwijnen?

Vraag 4

Op welke manier neemt u de extra ruimtevraag en het verdwijnen van hele gemeenschappen mee in de veelgeprezen versterking van de «brede welvaart» afweging?

Vraag 5

In hoeverre deelt u de mening dat kernenergie per eenheid opgewekte elektriciteit aanzienlijk minder ruimte vergt dan een energietransitie die primair is gebaseerd op wind- en zonne-energie, mede gelet op internationale studies waaruit blijkt dat kernenergie per eenheid elektriciteit 18 tot 27 maal minder land vereist dan zonne-energie¹?

¹ <https://ourworldindata.org/land-use-per-energy-source>

Vraag 6

Kunt u daarbij aangeven of bij de ruimtelijke beoordeling een scenario met substantiële kernenergieproductie is onderzocht, wat dit zou betekenen in termen van hectares ruimtebesparing voor de regio Moerdijk en voor Nederland, en – indien dat niet het geval is – of u bereid bent dit alsnog te (laten) berekenen en met de Kamer te delen?

Vraag 7

Welke rol speelt ruimtegebruik bij uw afweging voor de energietransitie?

Vraag 8

Ziet u mogelijkheden om de inwoners van de kern Moerdijk opnieuw te vestigen binnen de gemeente Moerdijk in één van de andere woonkernen? Zo ja, wat gaat u doen om dit mogelijk te maken?

Vraag 9

Hoe wordt geborgd dat basisvoorzieningen zoals de basisschool, sportverenigingen, zorgpost en supermarkt tot het einde openblijven?

Vraag 10

Hoe verhoudt het besluit om de dorpskern Moerdijk te schrappen zich tot de vastgestelde zoekgebieden in het Programma Energiehoofdstructuur (PEH) en het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE)?

Vraag 11

Wat is het totale ruimtebeslag van de Powerportopgave per onderdeel (stations, kabels, opslag, waterstof- en CO₂-leidingen, havenlogistiek) en hoe verklaart u het verschil tussen de 28 hectare (ha) voor het 380/150/20 kV-station² en de 400–500 ha die de gemeente noemt voor de totale opgave?

Vraag 12

In hoeverre is de sloop van het dorp nodig voor de logistieke uitbreiding (PowerPort) in plaats van alleen voor energie-infrastructuur?

Vraag 13

Wat zijn de geraamde totale kosten van het opheffen van Moerdijk, uitgesplitst naar (a) verwerving en taxatie van 1.100 woningen/bedrijven en compensatie voor immateriële schade, (b) verplaatsing van publieke voorzieningen zoals school, sport en begraafplaats, (c) aanleg van de nieuwe energie-infrastructuur en (d) leefbaarheids- en gebiedsfonds? Hoe wordt dit gefinancierd (Rijk, provincie, havenbedrijf, TenneT/Enexis) en zijn hiervoor middelen gereserveerd in de Rijksbegroting?

Vraag 14

Hoe worden de kosten van onteigening, verplaatsing en leefbaarheidsmaatregelen op project- en systeemniveau bijgehouden en betrokken bij de nationale kosten-batenanalyse? Bent u bereid een openbaar register in te richten waarin alle ruimtelijke kosten (grondaankoop, onteigening, waardedaling, leefbaarheidsfondsen, juridisch verweer) worden vastgelegd?

Vraag 15

Wie heeft de regie in dit project? Het participatieplan vermeldt dat TenneT en Enexis initiatiefnemer zijn en dat het Ministerie van Klimaat en Groene Groei het bevoegd gezag is³. Wat is de rol van de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk? Wie beslist uiteindelijk over de opheffing van het dorp en wie over de inrichting van het gebied?

Vraag 16

Acht u het maatschappelijk en juridisch wenselijk dat de energietransitie gepaard gaat met het verwijderen van dorpen? Welke precedents bestaan er in Nederland of elders en wat zijn de belangrijkste lessen?

² Participatieplan (april 2025) – HSS Port of Moerdijk (380-150-20-kV)

³ Participatieplan (april 2025) – HSS Port of Moerdijk (380-150-20-kV)

Vraag 17

Acht u dat de grote ruimtelijke claim van een 100% hernieuwbaar energiescenario aanleiding is om, conform het NPE dat wind, zon en kernenergie als mix benoemt⁴ en een opschaling naar 70 GW wind op zee en 3,5–7 GW kernenergie voorziet, het energiesysteem te herijken en extra kernenergie of andere compacte bronnen toe te voegen?

Vraag 18

Kunt u deze vragen een voor een beantwoorden?

Vraag 19

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór het nog in te plannen plenaire debat over Moerdijk?

Mededeling

De vragen van de leden Clemminck en Van den Berg (JA21) over het slopen van het dorp en de gemeenschap Moerdijk (kenmerk 2025Z20670) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. De reden van uitstel is dat interdepartementale afstemming meer tijd vraagt. Ik zal de Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.

⁴ <https://open.overheid.nl/documenten/2f5cbb52-0631-4aad-b3dd-5088fab859c5/file>